

Priznanje “Krunoslav Sukić” KNJIGA GODINE 2023./2024.

sa zahvalnošću uručujemo

Leonidi Kovač za knjigu eseja RASPRIZORENJA, Zagreb: SANDFORF, 2023. u kojoj autorica u pomnoj i znalačkoj analizi i iščitavanju umjetničkih djela W. G. Sebald, R. M. Rilke, Ulrike Ottinger, Haruna Farockija i drugih, raščlanjuje „ishodišta nasilja, odnosno genocidnih i ekocidnih politika 20. i 21. stoljeća“. Ulazeći u ta ishodišta tamo gdje ih se možda i ne bi očekivalo, detektirajući mehanizme nasilja i nasilnih diskursa i tamo gdje se oni najsuptilnije očituju, Kovač u uzornom esejističkom slogu zahvaća sam korijen nasilja u suvremenom svijetu i ukazuje na važnost odgajanja za mišljenje i *obrazovanja za nenasilje*.

Knjiga *Rasprizorenja* Leonide Kovač, doista je, posve apartna knjiga u okviru hrvatske esejističke produkcije. Referirajući se na poziv talijanske teoretičarke Rosi Braidotti na „suradnju pri pronalaženju margina za djelovanje“, autorica u zaključku knjige piše: „S jedne od tih margina ispisala sam ovu 'knjigu neodređene vrste' shvaćajući je kao vlastiti prilog kritici nasilja.“ Malo prije toga upućuje nas kako Braidotti podsjeća „da danas znanje služi sili i kapitalu“ i „govori o aktualnim napadima na sveučilišta, omalovažavanju teorijskih promišljanja koja se proglašavaju beskorisnima, dok istodobno lažne vijesti i 'alternativne činjenice' slobodno cirkuliraju. Njezina konstatacija da je reputacija mislilaca vrlo niska u populističkim vremenima priziva u sjećanje zaključak Viléma Flussera prema kojemu će prekodiranje mišljenja u brojke, odnosno mehanizacija mišljenja dovesti do toga da će ljudi postati nekompetentni za mišljenje i sve više ga prepuštati aparatima“. Upozorenje je to koje se, u sasvim kratkom vremenu od izlaska *Rasprizorenja* naovamo, pokazuje sve umjesnijim, pa tako aktualni argentinski predsjednik, utjelovljenje na javi svih neoliberalnih i populističkih snova, u godinu dana otkako je došao na vlast zdušno radi na tome da se javna sveučilišta prestanu financirati te da se tako *de facto* dokine visoko obrazovanje.

Rasprizorenja obiluju gorko-duhovitim ilustracijama, reflektirajući sveprožimajuću banalizaciju, kao ključnu odrednicu vremena u kojem živimo. U tom je smislu upečatljiva

epizoda u kojoj „razdragani i nasmijani bijeli turisti poziraju na palubi (kruzera) Aggressoru Galapagosa s ostacima netom srušenog Darwinova luka u pozadini“. Ne servirajući nužno odgovore, autorica nas poziva na postavljanje ključnih pitanja, kakvo je i ono o odgovornosti svih nas za promišljeni rad na prokazivanju svih vrsta podčinjavanja, nejednakosti, kao i danas, nažalost, ponovo u svjetskoj javnosti sve prisutnijeg militarističkog i ekocidnog diskursa, koji je gotovo već normaliziran i skoro da se već podrazumijeva.

Upravo za to bespoštedno i kreativno *propitivanje podrazumijevanog* predajemo Priznanje Leonidi Kovač sa zahvalnošću, i radošću je dočekujemo u familiji laureata Nagrade „Krunoslav Sukić“.

Osijek, 9.12.2024.

